

Kaupunginhallitus

13.03.2023

Aika 13.03.2023 klo 14:00 - 16:01**Paikka** Kaupungintalo, 2. kerroksen kokoushuone**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 75	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 76	Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 77	Tilapalvelun korjausohjelma 2023	5
§ 78	Nuorten kiusaamisen puuttumisen keinot	6
§ 79	Lapin TE24 -koordinaatiohankkeeseen osallistuminen ja kuntarahoitusosuuden kattaminen	11
§ 80	Käyttöoikeuslisenssien uusiminen	13
§ 81	Nuorisovaltuuston edustajaehdokkaiden nimeämiset hyvinvointi-, elinvoima- ja ympäristölautakuntiin	14
§ 82	Valtuutettu Harri Pullolan ja kolmen muun valtuutetun aloite liikennevalojen ohjauksen kehittämistä sujuvammaksi	16
§ 83	Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite kaupungin valmiussuunnitelman päivittämisestä	17
§ 84	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite Someturva-palvelun käyttöönotosta Kemins koululaisille ja koulun työntekijöille	20
§ 85	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite maksuttomista liikuntapalveluista omaishoitajille Kemins kaupungin omistamissa tiloissa	22
§ 86	Varavaltuutettu Matti Adolfsenin ja 13 muun valtuutetun aloite Meri-Lapin kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi	23
§ 87	Kaupunginvaltuuston päätöksen toimeenpano: Kemins kaupungin kotouttamissuunnitelma 2023-2024	26
§ 88	Tiedoksi saatettavat	27
§ 89	Kaupunginhallitukselle saapuneet pöytäkirjat	29
§ 90	Vireillä olevia ajankohtaisia asioita	30
§ 91	Kemins kaupungin vastine Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden selityspyyntöön koskien muutoksenhakua Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksestä 29.11.2022 §48 dnro 41/2023	31
§ 92	Kemins kaupungin vastine Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden selityspyyntöön koskien muutoksenhakua Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksestä 29.11.2022 § 48 dnro 57/2023	34

Kaupunginhallitus

13.03.2023

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tiitinen Pekka	14:00 - 15:35	Puheenjohtaja	
	Mustafi Albana	14:00 - 16:01	1. varapuheenjohtaja	
	Kourula Tuire	14:00 - 16:01	2. varapuheenjohtaja	
	Huusko Kalle	14:00 - 16:01	3. varapuheenjohtaja	
	Auvinen Sari	14:00 - 15:35	Jäsen	
	Keskikallio Raimo	14:00 - 16:01	Jäsen	
	Koskela Päivi	14:00 - 16:01	Jäsen	
	Lescelius Marko	14:00 - 16:01	Jäsen	
	Tervahauta Aimo	14:00 - 16:01	Jäsen	
	Viitala Reijo	14:00 - 15:35	Valtuuston pj.	
	Miettunen Ulla	14:00 - 15:35	Valtuuston 2. vpj.	
	Ikäläinen Jukka	14:00 - 15:35	Valtuuston 3. vpj.	
Muu	Ruotsalainen Matti	14:00 - 16:01	Kaupunginjohtaja	
	Salmela Essi	14:00 - 16:01	Kaupunginjuristi	
Poissa	Peurasaari Hannu			
	Jestilä Teija			
	Vilén Jukka			

AllekirjoituksetPekka Tiitinen
puheenjohtajaEssi Salmela
sihteeri

Käsitellyt asiat

75 - 92 §

Pöytäkirjan tarkastusPäivi Koskela
pöytäkirjantarkastajaTuire Kourula
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yleisessä tietoverkossa

Kaupunginhallitus

§ 75

13.03.2023

Lailisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 75

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus

§ 76

13.03.2023

Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 76

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Päivi Koskela ja Tuire Kourula.

Päätös

Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi Päivi Koskela ja Tuire Kourula.

Ympäristölautakunta	§ 19	21.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 77	13.03.2023

Tilapalvelun korjausohjelma 2023**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 77
93/10.03.01.01/2023**

Päätös   Asia poistettiin esityslistalta.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 78	13.03.2023

Nuorten kiusaamisen puuttumisen keinot

Hyvinvointilautakunta 26.01.2023 § 14

Hyvinvointilautakunta kuuli Kemin nuorisovaltuuston edustajien Viljami Rauhalan, Jaakko Reunasen ja Miska Pikkaraisen lähetystä nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista.

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Saatetaan asia valmisteltavaksi.

Päätös Hyvinvointilautakunta päätti, että nuorisovaltuuston edustajat tulevat lautakunnan seuraavaan kokoukseen kertomaan tarkemmin nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista.

Hyvinvointilautakunta 23.02.2023 § 17

Valmistelu Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala, johtava rehtori Piia Hulkkonen

Nuorisovaltuuston edustajat on kutsuttu kokouksen alkuun kertomaan nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista.

Nuorisovaltuuston toimintasäännön mukaan nuorisovaltuusto on kaupunginhallituksen alainen nuoria koskevien asioiden asiantuntija- ja yhteistyöelin.

Nuorisovaltuuston tarkoituksena on edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia, olla nuorten vaikuttamiskanava heitä koskevissa asioissa, opettaa nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin, tuoda nuorten näkökulma esille kaupungin päätöksenteossa tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja kaupungin eri toimielimille, toimia aktiivisessa vuorovaikutuksessa nuorten sekä nuorisotyöntekijöiden kanssa ja hoitaa muut nuorisovaltuuston toimialaan kuuluvat kaupunginhallituksen tai muiden toimielinten sille antamat tehtävät.

Nuorisovaltuusto on kokoontunut vuoden 2022 aikana neljä kertaa. Kokouksissa käsiteltiin mm. osallistavaa budjetointia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, nuorisotyön kesäjärjestelyjä sekä nuorisovaltuuston toimintasuunnitelmaa ja budjettia. Lisäksi nuorisovaltuusto nimesi edustajansa kaupunginvaltuustoon, Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon ja THL:n nuorten työpajaan.

Kaupunginhallitus kuuli Kemin nuorisovaltuuston edustajia nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista 21.12.2022 § 386. Asiasta jätettiin kirjelmä, joka on **oheismateriaalina**.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 78	13.03.2023

Kaupunginhallitus päätti lähettää häirintäyhdyshenkilöiden nimeämisen ja/tai sen tarpeen arvioimisen hyvinvointilautakunnalle ja huomioitavaksi osana yhteisöllisen opiskeluhuollon valmistelua ja toimeenpanoa. Lisäksi kaupunginhallitus toivoo, että hyvinvointilautakunnan tulee kuulla nuorisovaltuuston edustajia asian valmistelussa.

Kirjelmässä nostetaan esiin nuorisovaltuuston kuuleminen valmisteilla olevissa asioissa. Esimerkkinä mainitaan kouluverkkoselvitys, josta ei ole pyydetty nuorisovaltuuston virallista lausuntoa. Palveluverkkotyö on viranhaltijoilla valmisteluvaiheessa ja siitä pyydetään lausunto myös nuorisovaltuustolta kun asiakirja on siinä vaiheessa, että siitä voidaan jotain lausua.

Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Kiusatuksi tuleminen rikkoo tätä perusoikeutta ja aiheuttaa monia kielteisiä ja usein pitkäkantoisia seurauksia lasten ja nuorten kehitykselle. Siksi kiusaamista tulee ehkäistä ennalta ja puuttua esiin tuleviin kiusaamistapauksiin viipymättä. Perusopetuslain 35 § mukaan oppilaan on käytädyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Jokaisen on tärkeää tuntee lapsen oikeudet, jotta ne toteutuvat lasten ja nuorten elämässä. Opetushallituksen uudelle sivustolle on koottu lapsen oikeuksista tietoa ja opettajien kanssa suunniteltua uutta opetusmateriaalia jota hyödynnetään Kemin kouluissa. Lapsen oikeuksien sivusto <https://www.oph.fi/fi/lapsen-oikeudet>.

Opetushallitus on tuottanut kouluille kiusaamisen vastaiseen työhön paljon ohjeistusta ja materiaalia. Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa -oppaassa neuvotaan oppilaita, vanhempia ja koulujen henkilökuntaa, miten toimia kiusaamistilanteessa. Oppilaille laaditussa huoneentaulussa opastetaan, miten ennaltaehkäistä kiusaamista ja miten toimia, jos itse kohtaa tai kaveri kohtaa kiusaamista. Yhtälailla vanhempien huoneentaulussa kuvataan, miten ennaltaehkäistä kiusaamista ja miten toimia, jos huomaa, että lasta kiusataan. Kiusaamiseen puuttuminen on jokaisen tehtävä yhtälailla kouluissa, kotona, vapaa-ajalla tai missä tilanteissa tahansa. Yhteisöllinen vastuu ja tietoisuus siitä eri konteksteissa edesauttaa ja rohkaisee yksilöitä toimimaan kiusaamisen vastaisesti. Häirintäyhdyshenkilöiden sijaan tulisikin painottaa jokaisen yksilön henkilökohtaista vastuuta kiusaamisen ehkäisyssä.

Opetushallitus on julkistanut 26.1.2023 laajassa yhteistyössä tehdyn Ei kaikelle väkivallalle -kokonaisuuden, jossa uudelle verkkosivustolle on koottu tietoa, ohjeita ja työkaluja siihen, miten kiusaamis- ja väkivalta, sekä häirintä- ja syrjintäteot ja tilanteet tunnistetaan, miten niitä ehkäistään ja miten niihin voidaan puuttua lainsäädännön ja tutkimustietoon nojaten. Linkki sivustolle: <https://www.oph.fi/fi/ei-kaikelle-vakivallalle>.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 78	13.03.2023

Koulussa ja oppilaitoksessa opettaja vastaa kunkin oppilas- tai opiskelijaryhmän turvallisuudesta, ja rehtori kokonaisturvallisuudesta. Siksi myös tieto oppilaan/opiskelijan kokemasta kiusaamisesta tai väkivallasta koulussa tai oppilaitoksessa on aina tultava viiveettä opettajalle, joka vastaa ko. ryhmän turvallisuudesta.

Koulussa ja oppilaitoksessa tai koulumatkalla esille tulleesta tai epäilystä tilanteesta pitää opettajan ja rehtorin ilmoittaa sekä kohteena olleen että tekijän huoltajille. Huoltajat on tärkeää ottaa mukaan tilanteiden käsittelyyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, ja yhteisesti sopia myös tilanteen seurannasta.

Kemin kouluissa epäasialliseen käytökseen, kiusaamiseen, häirintään tai syrjintään puututaan ensisijaisesti kasvatustieteellisen keinoin (PoL 35 a §). Näistä laaditaan kirjaukset Wilmaan ja ilmoitetaan huoltajalle. Tarvittaessa koulu tekee huoli-ilmoituksen tai yhteistyöpyynnön muille viranomaisille (sosiaalitoimi, poliisi). Vakavissa rikkomuksissa koulun kurinpitotoimia ovat kirjallinen varoitus ja määräaikainen koulusta erottaminen (PoL 36 §).

Kouluissa on tukioppilastoimintaa, jonka ydintä on nuorten osallisuus, kouluhyvinvointi ja kiusaamisen ennaltaehkäisy. Tukioppilaat ovat 8.-9. luokkalaisia oppilaita, jotka koulutetaan toimimaan nuorempien oppilaiden kanssa ja heidän tukena. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa.

Osassa kouluja käytössä myös Verso-sovittelumalli. Sovittelu on selkeä toimintamalli, jonka avulla sovittelijoiksi koulutetut koulun henkilökunnan jäsenet ja oppilaat auttavat osapuolia itse löytämään ratkaisun ristiriitaansa. Osapuolet saavat kertoa oman näkemyksensä tapahtuneesta, kuvata tuntemuksiaan ja pohtia eri ratkaisuvaihtoehtoja. Mallia noudattamalla edetään sopimukseen, jonka toteutumista seurataan. Sovittelulla puututaan mieltä pahoittavaan toimintaan mahdollisimman varhain.

Vastuu turvallisesta oppimisympäristöstä kuuluu lain mukaan koululle. Jos koulun omat keinot eivät riitä kiusaamisen ratkaisemiseksi, voi koulu konsultoida poliisia asiassa muiden ratkaisujen löytämiseksi. Poliisilla voi olla esimerkiksi Ankkuritoiminnan puitteissa mahdollisuus tukea kiusaamistilanteen ratkaisemista. Koulut tekevät yhteistyötä myös Lapin sovittelutoimiston kanssa rikos- ja riita-asioissa. Mikäli koulun vaikutusmahdollisuudet eivät ole riittäviä ja sovittelu katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, koulu voi tehdä sovittelualoitteen. Koulun tulee kysyä suostumukset huoltajilta asia lähettämiseksi sovitteluun. Myös lapsen/nuoren suostumus on huomioitava.

Kiusaaminen voi olla myös rikos tai rikollinen teko, josta voi tehdä rikosilmoituksen. Poliisilla on myös velvollisuus kirjata tietoonsa saamansa rikosepäily. Koulukiusaamisen tultua poliisin tietoon, saattaa poliisi viranpuolesta laatia asiassa rikosilmoituksen ja asiaa tutkitaan esitutkinnassa.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 78	13.03.2023

Kaikkiin Lapin alueen kouluihin on jaettu helmikuussa 2023 Lapin poliisin ohje kouluille Milloin ja miten yhteys koulusta poliisiin Lapissa? Ohje tarkoitettu koulujen henkilöstön käyttöön. Julkaisun tarkoituksena on selventää koulujen yhteydenottoihin liittyviä käytäntöjä Lapin poliisilaitoksen alueella.

Opiskeluhoolto on oppilaan ja kouluyhteisön kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista ja sen edellytyksistä huolehtimista. Opiskeluhooltohuoltotyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus ja hänen hyvinvointinsa edistäminen.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä.

Oppilas- ja opiskeluhoitolain § 13 mukaan koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelma. Suunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2023. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoillon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoillon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Hyvinvointialueella on yhteistyövelvoite opetuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelman valmistelussa (ThL 15 a § j Sosl 27 c §).

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelmassa kuvataan erikseen mm. toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet. Lisäksi kuvataan toimintatavat tukea tarvitsevan oppilaat (teon kohde ja tekijä) ohjaamiseksi opiskeluhoiltopalveluihin sekä kuvaus yhteistyöstä huoltajien ja viranomaistahojen kanssa sekä kouluyhteisön toimenpiteen yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi.

Nuorisovaltuusto ehdottaa, että jokaiseen kouluun nimettäisiin kaupunginhallituksen jäsen ns. koulukummiksi. Nuorisovaltuustossa on kaupunginhallituksen edustaja, joka on yhdyslinkkina kaupunginhallituksen ja nuorisovaltuuston välillä. Mahdollisten koulukummien tehtävät ja toiminnan tavoitteet tulee määritellä, jotta toiminnalla on aidosti merkittävyyttä. Koska nuorisovaltuusto on kaupunginhallituksen alainen nuoria koskevien asioiden asiantuntija- ja yhteistyöelin, niin mahdollinen nimeäminen tapahtuu kaupunginhallituksen toimesta.

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi nuorisovaltuuston edustajien kuulemisen ja lähettää nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista annetun vastauksen kaupunginhallitukselle ja nuorisovaltuustolle.

Hyvinvointilautakunta	§ 14	26.01.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 17	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 78	13.03.2023

Päätös

Nuorisovaltuuston edustajat Viljami Rauhala, Jaakko Reunanen ja Miska Pikkarainen sekä rehtori Piia Hulkkonen paikalla kuultavina asiasta klo 16.05 - 16.26.

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala täydensi päätösesitystään kokouksessa seuraavasti: Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa nimetään häirintäyhdyshenkilöt.

Hyvinvointilautakunta merkitsi tiedoksi nuorisovaltuuston edustajien kuulemisen ja lähettää nuorten kiusaamiseen puuttumisen keinoista annetun vastauksen kaupunginhallitukselle ja nuorisovaltuustolle. Lisäksi hyvinvointilautakunta päätti, että koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa nimetään häirintäyhdyshenkilöt.

**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 78
62/12.05.00/2023****Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee hyvinvointilautakunnan päätöksen tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi hyvinvointilautakunnan päätöksen tiedoksi.

Lapin TE24 -koordinaatiohankkeeseen osallistuminen ja kuntarahoitusosuuden kattaminen**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 79**
141/02.05.02/2023**Valmistelu**

Työllisyyspäällikkö Riitta Hakala, puh. 040 674 8355

Lapin liitto pyytää kuntia käsittelemään omien käytäntöjensä mukaisesti osallistumistaan Lapin TE24 –koordinaatiohankkeeseen sekä hankkeen kuntarahoitusosuuden kattamiseen. Lapin liitto on valmistellut vuoden 2023 alussa Lapin TE24-koordinaatiohankkeen. Hankkeen valmistelutilannetta esiteltiin kunnille 1.2.2023 järjestetyssä tilaisuudessa, minkä jälkeen hanketta muokattiin vielä mm. työpajojen määrän ja sisällön osalta. Uudistuksen aikataulu on erittäin tiivis, joten hankkeen tarkoituksena on tukea kunnissa ja työllisyysalueilla tehtävää työtä. Hankkeeseen haetaan alueiden kestäväen kasvun ja elinvoiman tukemisen rahoitusta eli AKKE-rahoitusta Lapin liitolta. Hankehakemus on jätetty 22.2.2023 ja kuntien rahoitussitoumukset kuntarahoitusosuuden kattamiseksi tulee toimittaa ennen rahoituspäätöksen saamista.

Aikavälillä 1.3.2023 – 31.12.2024 toteutettavassa koordinaatiohankkeessa keskeisenä tavoitteena on, että kaikki Lapin kunnat pystytään pitämään valmistelussa mukana ja pohtimaan eri vaihtoehtoja Lapin maakunnan tasolla uudistuksen toteuttamiseksi. Hanke voi toimia foorumina niin tiedon jakamiselle kuin aktiiviselle vuoropuhelulle eri osapuolten kesken mm. työllisyysalueiden muodostamisessa ja toimeenpanossa. Hankkeen myötä huomioidaan lisäksi muodostuvien työllisyysalueiden mahdollisuus yhteistyöhön ja profiloitumiseen eri palvelujen tuottamisessa sekä niiden tarjoamisessa toisille työllisyysalueille.

Hankkeeseen palkataan kokoaikainen projektipäällikkö koko hankeajaksi ja projektikoordinaattori (50-100 %) osaksi hankeaikaa sekä varataan rahoitusta ostopalveluihin. Hankkeeseen palkattava henkilöstö huolehtii ajantasaisesta valmistelutilanteesta Lapin maakunnan osalta toimien tiiviissä yhteistyössä eri toimijoiden kesken (koordinaatiotyö) sekä vastaavat hankkeen käytännön toteuttamisesta. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 197 399,92 euroa. Hankkeeseen on haettu AKKE-rahoitusta 90 % tukiosuudella yhteensä 177 659,93 euroa. Kuntarahoitusosuuksilla kustannetaan jäljelle jäävä 10 % rahoitusosuus eli 19 739,99 euroa. Kuntarahoitusosuus jaetaan kaikkien hankkeeseen osallistuvien kuntien kesken tasan. Mikäli kaikki Lapin kunnat osallistuvat hankkeeseen on yksittäisen kunnan osuus kuntarahoituksesta yhteensä 940 euroa. Kuntarahoitusosuus jakautuu vuosille 2023-2024

Eduskunta on hyväksynyt 1.3.2023 TE-palveluiden siirron kunnille vuoden 2025 alusta. Kunnat tai kuntien muodostamat yhteistoiminta-alueet vastaavat työllisyys- ja yrityspalvelujen järjestämisestä alueellaan. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Kaupunginhallitus

§ 79 13.03.2023

Meri-Lapin alueen kunnat ovat sitoutuneet jo keväällä 2022 yhteistoiminta-alueen valmisteluun ja Meri-Lapin kehittämiskeskus haki valmisteluun ajalle 1.10.2022-31.12.2023 Lapin liitolta AKKE-hankerahoitusta, jota ei kuitenkaan saatu. Meri-Lapin yhteistoiminta-alueen valmistelua on jatkettu kuntien omien resurssien puitteissa. Kuntien sopimus ja suunnitelma yhteistoiminta-alueesta ja sen palveluista tulee olla Tem:ssä lokakuun 2023 loppuun mennessä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kemin kaupunki osallistuu Lapin liiton hankkeeseen ja kuntarahoitusosuuteen mikäli rahoitusosuus ei kasva esitetystä 940 eurosta/hankeaika. Rahoitusosuus katetaan kaupunginhallituksen määrärahoista.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Kemin kaupunki osallistuu Lapin liiton hankkeeseen ja kuntarahoitusosuuteen mikäli rahoitusosuus ei kasva esitetystä 940 eurosta/hankeaika. Rahoitusosuus katetaan kaupunginhallituksen määrärahoista.

Liitteet

- 1 Kirje Lapin kuntiin Lapin TE24-koordinaatiohankkeeseen sitoutumisesta
- 2 Lapin TE24 -koordinaatiohankkeen hankehakemus
- 3 Lapin TE24 koordinaatiohanke aikataulu ja työpajat hakemukseen

Kaupunginhallitus

§ 80

13.03.2023

Käyttöoikeuslisenssien uusiminen**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 80
153/07.03.02/2023****Valmistelu**

Kemin kaupunki on hankkinut Microsoft palveluiden käyttöoikeudet (Sähköposti, Teams, Intranet) Kuntien Tieran kilpailuttaman puitesopimuksen kautta CPS mallilla. Kuntien Tiera Oy:n CSP sopimus loppui helmikuussa 2023 ja Tieran kilpailuttamat uudet hinnat ovat merkittävästi kalliimmat, joten muutetaan lisensointi Kuntien Tieran kilpailuttamaan EAS-malliin. EAS mallissa sopimus käyttöoikeuksista tehdään suoraan Microsoftin kanssa. Sopimus on 3 vuotinen ja 3 vuoden aikana hinnat eivät muutu, mutta käyttöoikeusmääriä voidaan vähentää vuosittain.

Hankintasopimuksen arvo on vuosittain noin 80 000€. Hankinta tehdään in-house yhtiön kautta ja kyseessä on pienhankinta. Kyseessä on käyttöoikeussopimus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Kemin kaupunki hankkii Microsoft-palveluiden käyttöoikeudet kolmen vuoden ajaksi 14.3.2023 – 13.3.2026 Atea Finland Oy:ltä. Hankinnan arvo on vuosittain n. 80 000€.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Kemin kaupunki hankkii Microsoft-palveluiden käyttöoikeudet kolmen vuoden ajaksi 14.3.2023 – 13.3.2026 Atea Finland Oy:ltä. Hankinnan arvo on vuosittain noin 80 000€.

Nuorisovaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 4 20.02.2023
§ 81 13.03.2023

Nuorisovaltuuston edustajaehdokkaiden nimeämiset hyvinvointi-, elinvoima- ja ympäristölautakuntiin

Nuorisovaltuusto 20.02.2023 § 4

Valmistelu

Tanja Paaso-Rantala

Kemin kaupunki on päättänyt hakea nuorisovaltuustomyönteinen kunta sertifikaattia ja Kemin kaupungin hallintosääntöön on tehty muutos, jossa määritellään seuraavasti: nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus elinvoima-, hyvinvointi- ja ympäristölautakunnissa salassa pidettäviä kokousasioita lukuunottamatta.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Nimetään nuorisovaltuuston edustajat elinvoima-, hyvinvointi- ja ympäristölautakuntiin ja viedään ehdotukset kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös

Nimetään nuorisovaltuuston edustajat lautakuntiin.
Tuomas Paananen hyvinvointilautakuntaan,
Elmeri Päiväniemi ympäristölautakuntaan ja
Eevi Mäkelä elinvoimalautakuntaan.

Pykälä tarkastettu kokouksessa.

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 81 169/12.05.00/2022

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy nuorisovaltuuston ehdotuksen ja saattaa päätöksen lautakuntien tiedoksi toimenpiteitä varten.

Nuorisovaltuuston edustajan lautakunnissa ovat:

Tuomas Paananen hyvinvointilautakunta
Elmeri Päiväniemi ympäristölautakunta
Eevi Mäkelä elinvoimalautakunta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä nuorisovaltuuston ehdotuksen ja saattaa päätöksen lautakuntien tiedoksi toimenpiteitä varten.

Nuorisovaltuuston edustajan lautakunnissa ovat:
Tuomas Paananen hyvinvointilautakunta
Elmeri Päiväniemi ympäristölautakunta
Eevi Mäkelä elinvoimalautakunta.

Kaupunginvaltuusto	§ 24	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 82	13.03.2023

Valtuutettu Harri Pullolan ja kolmen muun valtuutetun aloite liikennevalojen ohjauksen kehittämistä sujuvammaksi

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 24

Valtuutettu Hannu Peurasaari esitti seuraavan aloitteen:

Aloite liikennevalojen ohjauksen kehittämistä sujuvammaksi

Aloite koskee Kemin kuutta valo-ohjattua risteystä ja niiden toiminnan parantamista ilta -ja yöaikaan. Taksin ammattikuljettaja voi havaita että ilta- ja yöaikana ja huomattavan vähäisen liikennemäärän olosuhteissa noiden risteysten liikennevalot eivät toimi asianmukaisesti ja sujuvasti. Keminmaassa ja Torniossa liikennevalot toimivat moitteetta reagoiden lähestyvään autoon ja vaihtaen vihreän linjan. Turhat jarrutukset, pysähdys ja kiihdytys jälleen ajonopeuteen jäävät pois (luonto kiittää?) nimenomaan ilta- ja yöaikaan, jolloin liikenne on tosi vähäistä. Kemissä asia on toisin. Esim. Asemakadun ja Pohjoisrantakadun sekä Asemakadun ja Meripuistokadun liikennevalot ovat jumissa yöaikaan. Vihreä linja palaa juuri niihin suuntiin, josta ketään ei tule. Esim. Tokmannin ja Lidlin suunnalta ei tule liikennettä, koska kaupat ovat kiinni yöllä.

Hahtisaarenkadun ja Lehtokadun risteuksen liikennevalojen paloaikaa on jatkettu varhaisaamun kello kolmeen asti, mutta minkä vuoksi. Taksinkuljettajan tuodessa asiakasta yökoneelta lentoasemalta Scandiciin molemmat ihailevat pitkään Kemiä tyhjässä valoristeyksessä ennen kuin matka hotellille voi jatkua. Aikaisemmin valot vilkkuivat keltaista jo yhdentoista aikaan illalla. Ennen Metsä Fibren kuljetuksia risteuksen valot pelasivat reagoiden liikennevirtaan, mutta eivät enää. Samoin Sauvonväylän ja Kivikonkadun liikennevalot ovat yöaikaan täysin jumissa. Molemmissa risteyksissä palaa punaiset pitkän aikaa, vaikka muilta suunnilta ei ole tulossa ajoneuvoja. Sujuvasta liikenteestä ei voida puhua etenkin ilta- ja yöaikaan. Kysyttäessä asiaa poliisilta he ovat kertoneet, että liikennevaloissa ei ole sensoreita. Liikennevalojen toiminta tulisi saada sujuvammaksi.

Päätös Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 82
137/08.00.00/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää aloitteen ympäristötoimialalle toimenpiteitä varten.

Päätös Kaupunginhallitus päätti lähettää aloitteen ympäristötoimialalle toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto	§ 23	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 83	13.03.2023

Perussuomalaisten valtuustoryhmän aloite kaupungin valmiussuunnitelman päivittämisestä

Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 23

Valtuutettu Hannu Peurasaari esitti seuraavan aloitteen:

Valtuustoaloite kaupungin valmiussuunnitelman päivittämisestä. Valmiuslain mukaan kuntien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muin toimenpitein varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Kemin kaupungin hallintosäännön 65§:n mukaan valmiussuunnitelmat tarkistetaan ja tuodaan toimivaltaisen toimitelmän käsiteltäväksi kerran toimikaudessa ja aina, kun turvallisuusympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia. Kaupungilla on strateginen valmiussuunnitelma, operatiivinen valmiussuunnitelma sekä eri toimialojen valmiussuunnitelmat.

Valtioneuvosto on julkaissut 14. helmikuuta sisäministeriön selvityksen Kansallinen riskiarvio 2023 (Sisäministeriö 2023:4). Kansallisen riskiarvion mukaan Suomen turvallisuusympäristö on olennaisella tavalla muuttunut viime vuosien aikana. Lapin alueellisen riskiarvion päivittäminen on parhaillaan käynnissä, ja riskiarvio julkaistaan maaliskuun loppuun mennessä.

Kansallinen riskiarvio osaltaan muodostaa perusteet sille, millaisiin riskeihin eri hallinnonalojen ja muiden toimijoiden on varauduttava. Kansallisen riskiarvion mukaan yhteiskunnan turvallisuuteen kohdistuu toimintaympäristön muutosten myötä uusia epävarmuustekijöitä. Turvallisuusuhkien ennakkovaroitusaika on lyhentynyt, mikä myös asettaa haasteita ennakkoon tehtäville varautumistoimenpiteille, päätöksenteolle ja viranomaisten toimintavalmiudelle sekä viranomaisyhteistyön sujuvuudelle.

Sisäministeriön julkaiseman Kansallinen riskiarvio -selvityksen mukaan Euroopan ja Suomen turvallisuustilanne on vakavampi ja vaikeammin ennakoitavissa kuin kertaakaan kylmän sodan jälkeen.

Kansallisessa riskiarviossa arvioidaan riskejä, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseen yhteiskunnan eri tasoilla. Riskiarvio linkittyy olennaisesti kansalliseen varautumiseen sekä yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan, sillä kansallinen riskiarvio muodostaa perustan strategian mukaiselle varautumiselle myös muilla tasoilla.

Varautumisella tarkoitetaan toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Varautumisen päämääränä on huolehtia onnettomuuksien ja häiriötilanteiden ehkäisystä, valmistautumisesta toimintaan niiden uhatessa tai sattuesssa ja suunnitella toipuminen.

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 23 27.02.2023
§ 83 13.03.2023

Muuttunut geopoliittinen tilanne ja suurvaltakilpailu lisäävät kansainvälisten markkinoiden epävarmuutta ja vaikeuttavat myös suomalaisyritysten toimintaa. Suomi on globaaleista arvoketjuista riippuvainen avotalous ja tavaroiden ja ihmisten vapaa liikkuvuus on keskeinen osa suomalaista yhteiskuntaa. Suomalainen elinkeinoelämä ja suomalaisen yhteiskunnan kriittiset palvelut kytkeytyvät osaksi globaaleja arvo- ja toimitusketjuja, joiden kautta kulkevat niin kriittiset raaka-aineet ja komponentit kuin lopputuotteetkin. Myös erilaisista tietovirroista on muodostunut keskeinen osa globaaleja arvo- ja toimitusketjuja yhteiskuntien ja toimintojen digitalisoituessa.

Sisäministeriön kansallisen riskiarvion mukaan energainfrastruktuurin turvallisuuteen, energian hintaan ja hintavakauteen sekä saatavuuteen liittyy uusia ja merkittäviä kokonaisturvallisuuden riskitasoa nostavia tekijöitä. Myös julkisen talouden sujuva toiminta ja toimintojen hoitaminen edellyttää rahoituksen saatavuutta ja rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa.

Huoltovarmuuden tarkoituksena on poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien vakavien häiriöiden varalta turvata väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömät taloudelliset toiminnot ja niihin liittyvät tekniset järjestelmät. Huoltovarmuuden ylläpitämiseen on muodostunut uusia riskitekijöitä.

Sisäministeriön riskiarvion mukaan myös informaatiovaikuttaminen on lisääntynyt. Informaatiovaikuttamisen kohteena on koko yhteiskunta, päätöksenteko, instituutiot, demokratia ja ihmisten perusoikeudet, kuten sanan- ja ilmaisunvapaus. Myös kansalaisjärjestöihin ja infrastruktuurin kannalta olennaisiin yrityksiin voidaan kohdistaa informaatiovaikuttamista.

Hybridiuhkissa ulkoinen ja sisäinen turvallisuus limittyvät voimakkaasti toisiinsa. Hybridiuhkan mahdollisuus on kohonnut. Suojelupoliisin uhkarvion mukaan myös terrori-iskun uhka Suomessa on kohonnut.

Terveysturvallisuuden häiriöiden mahdollisuus on kasvanut. Terveysturvallisuuden häiriöitä ovat kaikki sellaiset häiriöt, joilla on välitön tai välillinen vaikutus ihmisten terveyteen.

Energiapolitiikassa tulee varautua myös hybridivaikuttamiseen, jolla voidaan pyrkiä heikentämään energiaturvallisuutta esimerkiksi manipuloimalla hintoja taikka rajoittamalla saatavuutta.

Sähkön saanti saattaa vaikeutua tai häiriintyä monista syistä. Verrattuna aiempiin vuosiin, energiajärjestelmän häiriöiden uhkataso on muuttunut ja noussut. Vaikutukset energiavirtoihin ovat nostaneet energian hintaa ja vaikeuttaneet saatavuutta. Myös energainfrastruktuuriin kohdistuva hybridi- ja kyberoperaatioiden uhkataso on kasvanut. Geopoliittinen tilanne, kysynnän kasvu ja ilmastotavoitteet vaikuttavat energiatuotteiden hintoihin. Öljyn, hiilen, kaasun ja ydinpolttoaineen hankinnat ovat kokonaan tuonnin varassa. Polttoaineiden saatavuudella on suuri vaikutus esimerkiksi alkutuotantoon, ruoka- ja polttoainehuollon kuljetuksiin, julkiseen liikenteeseen ja yleiseen logistiikkaan sekä energiantuotantoon.

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 23 27.02.2023
§ 83 13.03.2023

On mahdollista, että korkea energian hinta voi aiheuttaa myös sosiaalisia ongelmia.

Sisäministeriön vasta julkaisema kansallinen riskiarvio osoittaa yhteiskunnan turvallisuusympäristön muuttuneen. Sen lisäksi toimintaympäristössä on tapahtunut myös tehtävien jakoon, vastuukysymyksiin ja organisaatioihin liittyviä muutoksia, sillä vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät ovat siirtyneet hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Näillä perusteilla esitämme valtuustoaloitteena, että Kemin kaupunki päivittää valmiussuunnitelmiaan valmiuslain ja kaupungin hallintosäännön osoittamalla tavalla ja siten varmistaa tehtäviensä turvallisen ja mahdollisimman sujuvan ja häiriöttömän hoitamisen myös mahdollisissa poikkeusoloissa.

Lähde: Kansallinen riskiarvio 2023, Sisäministeriön julkaisu 2023:4

27.2.2023

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 83
136/09.06.00/2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginkanslialle/valmiuspäällikölle toimenpiteitä varten.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti lähettää aloitteen kaupunginkanslialle/valmiuspäällikölle toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto

§ 22

27.02.2023

Kaupunginhallitus

§ 84

13.03.2023

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite Someturva-palvelun käyttöönotosta Kemlin koululaisille ja koulun työntekijöille**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 22**

Valtuutettu Pekka Tiitinen esitti seuraavan aloitteen:

Kemin koululaisille ja koulun työntekijöille Someturva-palvelu käyttöön

Kiusaaminen, syrjintä, uhkailu yms. ilmiöt, ovat siirtyneet yhä enemmän koulujen käytäviltä eri sosiaalisen median kanaviin. Monenlaiset pahaa oloa synnyttävät tilanteet tulevat lasten ja nuorten tietoon puhelimien näyttöjen kautta, ja mihin vuorokauden aikaan tahansa. Apu vaikeisiin tilanteisiin voi olla kaukana, ja kynnys hakea apua voi olla usein liian korkea.

Kouluterveydenhoitajalle tai psykologille voi olla pitkä jono, ja ongelmat voivat eskaloitua somessa nopeastikin, jolloin apua on saatava heti. Tähän tarvitaan nopeampia keinoja, jotka tukevat oman opiskeluhuoltomme toimintaa, ja saavat näkyväksi kiusaamisen muodon, joka ei koulun käytävillä näy. Nimettömänä avun hakeminen nopeasti on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi päästä ratkomaan ongelmia ja saada toimintaohjeita ikävän tilanteen selvittämiseksi.

Someturva on nettiselaimessa toimiva palvelu, jossa voi pyytää nimettömästi apua sosiaalisessa mediassa tai netissä tapahtuvaan kiusaamiseen, häirintään tai uhkailuun.

Oppilaiden lisäksi palvelua voivat käyttää myös koulujen henkilökunnan jäsenet.

Kyse on asiantuntijapalvelusta, jossa ilmoituksia käsittelee juristi ja sosiaalipsykologi / psykologi. Oppilaat saavat apua palvelusta nimettömänä. Palveluntarjoaja pystyy kuitenkin tunnistamaan, mistä koulusta avunpyyntö tulee. Näin oppilaat pystytään ohjaamaan hakemaan lisäapua oikeasta paikasta.

Palvelu auttaa myös nostattamaan tietoisuutta siitä, mitä hyvä some-käyttäytyminen on, miten siellä viestitään ja missä rajat menevät.

Someturva-palvelun piiriin kuuluvat tällä hetkellä Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen, Naantalın, Rovaniemen, Rauman, Vihdin, Orimattilan, Lempäälän ja Vöyrin koulut.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Kemissä otetaan koululaisten hyvinvoinnin tueksi Someturva tai vastaava palvelu käyttöön. Sote-palveluiden tarvetta ennaltaehkäisevänä palveluna selvitetään myös Lapin hyvinvointialueen mahdollinen yhteistyökumppanuus palvelun käyttämisen ja kustannusten kattamisen suhteen.

Kaupunginvaltuusto	§ 22	27.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 84	13.03.2023

Kemissä 27.2.2023

Päätös Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 84
135/07.01.02/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää aloitteen hyvinvointitoimialalle toimenpiteitä varten.

Päätös Kaupunginhallitus päätti lähettää aloitteen hyvinvointitoimialalle toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto

§ 21

27.02.2023

Kaupunginhallitus

§ 85

13.03.2023

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite maksuttomista liikuntapalveluista omaishoitajille Kemin kaupungin omistamissa tiloissa**Kaupunginvaltuusto 27.02.2023 § 21**

Valtuutettu Pekka Tiitinen esitti seuraavan aloitteen:

Omaishoitajille maksuttomat liikuntapalvelut Kemin kaupungin omistamissa tiloissa

Omaishoitajat tekevät arvokasta työtä ja mahdollistavat omaisilleen inhimillisen arjen. Omaishoitajien hyvinvointi ja jaksaminen on usein koetuksella ja työstä saatu korvaus on liian pieni. Aloitteen tarkoituksena on edistää omaishoitajien omaehtoista liikkumista, joka tulee takaisin alentuneina terveystoimintoina. Me allekirjoittaneet esitämme, että Kemi tukisi omaishoitajien hyvinvointia ja liikkumista maksuttomilla liikuntapalveluilla Kemin kaupungin omistamissa tiloissa

-----

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Kemissä otetaan omaishoitajien hyvinvoinnin tueksi maksuttomat liikuntamahdollisuudet kaupungin omistamissa tiloissa. Samalla selvitetään myös Lapin hyvinvointialueen mahdollinen yhteistyökumppanuus palvelun käyttämisen ja kustannusten kattamisen suhteen.

Kemissä 27.2.2023

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 85**134/12.04.01/2023****Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää aloitteen ympäristötoimialalle/hyvinvointitoimialalle toimenpiteitä varten.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti lähettää aloitteen ympäristötoimialalle/hyvinvointitoimialalle toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto	§ 87	17.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 324	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 24	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 86	13.03.2023

Varavaltuutettu Matti Adolfsenin ja 13 muun valtuutetun aloite Meri-Lapin kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi

Kaupunginvaltuusto 17.10.2022 § 87

Varavaltuutettu Matti Adolfsen esitti seuraavan aloitteen:

Esitämme, että Kemi käynnistää neuvottelut kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi Meri-Lappiin. Yhtymäsopimus rakentuu Meri-Lapin musiikkiopiston, jousikvartetin ja Kivalo- opiston kuntasopimusten pohjalta. Kuntayhtymän ylläpidettäväksi siirtyisi myös orkesteritoiminta ja sitä voidaan laajentaa muihin toimintoihin tarpeen mukaan.

Kuntayhtymä on "juridinen henkilö", eli se vastaa itse omasta taloudesta ja hallinnosta. Näiden kulttuurilaitosten valtionosuudet siirtyvät sellaisenaan kuntayhtymän budjettiin. Kuntaliiton sopimus tekijänoikeusmaksujen suhteen on kulttuurialalle merkittävä kustannussäästö, jota osakeyhtiö, yhdistys tai säätiö eivät voi hyödyntää. Kuntayhtymän ylläpitämänä toimii Suomessa ennestään 3 musiikkiopistoa, 1 teatteri ja 3 kansalaisopistoa.

Kuntalain mukaisesti valtuustot tekevät keskenään sopimuksen kuntayhtymän perustamisesta ja hyväksyvät sille perustamissopimuksen. Toimintoja voidaan siirtää kuntayhtymään hyvinkin erilaisilla aikatauluilla, oppilaitosten osalta siirtymä ei voi tapahtua kesken lukukauden. Esittävän taiteen (orkesteri ja kvartetti) osalta siirtymä voisi tapahtua nopeammin. Valtionosuuksien siirtoa uudelle ylläpitäjälle haetaan kunkin toimialan osalta erikseen.

Orkesterin ylikunnallisen toiminnan osalta on asetettu työryhmä vuonna 2018, sen työ on jäi kesken ja sitä pitäisi jatkaa. (yhteislautakunta toukokuu 2021). Teatterin ylikunnallisuutta on selvitetty vuodesta 2000 lähtien. Meri-Lapin kirjastokokonaisuus on myös ollut työn alla. Museo suhtautuu myönteisesti ylikunnallisen toiminnan mahdollisuuksiin. Orkesterin siirto kuntayhtymään on välttämätön toimenpide, valtionosuudet ovat orkesterin nimissä.

Kuntayhtymän koko ratkaisee sen kustannustehokkuuden. Mitä suurempi liikevaihto, sitä pienempi osuus hallintokuluilla on kokonaisuudessa. Kuntayhtymällä tulee olla oma hallitus ja tarkastuslautakunta sekä virkavastuulla toimivat toimialajohtajat.

Päätös

Aloite lähetettiin kaupunginhallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten.

Kaupunginvaltuusto	§ 87	17.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 324	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 24	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 86	13.03.2023

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 324

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää aloitteen hyvinvointitoimialalle lausuntoa varten.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti lähettää aloitteen hyvinvointitoimialalle lausuntoa varten.

Hyvinvointilautakunta 23.02.2023 § 24

Valmistelu Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala 040-7418946, vapaa-aikapäällikkö Marke Rautiala 040-7759356

Julkisen sektorilla on tapahtunut merkittäviä muutoksia palvelujen järjestämisessä ja organisoinnissa. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuodenvaiheessa ja niiden kehittämistyö on edelleen kesken, eikä se voi olla vaikuttamatta kuntien toimintaan. Hyvinvointialueella ja kunnilla on merkittävä määrä yhdyspintoja, joiden käynnistymisessä ollen vasta alkumetreillä.

Aloitteessa esitetään neuvottelujen käynnistämistä kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi Meri-Lappiin. Alueella toimii Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia, jonka toiminta-alue on laajempi kuin Meri-Lappi. Aloitteessa mainitut kolme kuntayhtymän ylläpitämää ovat suurten Etelä-Suomen koulutuskuntayhtymien yhteydessä. Väkipohja siellä on suuri ja ammattiopistot kannattelevat kokonaisuutta. Toisin kuin Kemi-Tornio-seudun asukasluku väheni vuoden 2022 aikana 759:llä hengellä. Väkiluku väheni kaikissa seudun kunnissa ja eniten Kemissä.

Järjestettävän toiminnan laajuutta on aika ajoin syytä tarkistaa myös kuntakohtaisesti. Asukasmäärän väheneminen on haaste ja tarkoittaa sitä, että menoja tulee karsia, toimintaa tiivistää ja organisoida uudelleen. Päällekäisyydet on karsittava ja palvelun käyttäjät ja kohderyhmät on harkittava tarkkaan. Kemin kaupungin sopeuttamisohjelman mukaan edellä kuvatut tervehdyttämistoimet ovat toimeenpantavissa myös aloitteessa mainituissa toiminnoissa eli musiikkiopistossa, orkesterissa ja Kivalo-opistossa. Yhteistyön, työnjaon, toimintojen tiivistämisen ja kustannussäästöjen tarkastelu on paikallaan esimerkiksi musiikinopettajien työpaikkojen vapautuessa on syytä tarkastella yhteisopettajuuksien mahdollisuuksia.

Kulttuuritoimijuuden kokonaiskuva on laajentunut esimerkiksi Kivalo-opistolla. Kivalo-opisto tuottaa harrastustoiminnan lisäksi kotoutumiskoulutusta ja toimii työllisyyden vahvistamisen tukemisessa yhdessä elinvoimaan kuuluvan työllisyyspalvelujen kanssa. Kivalo-opisto on aikaisemmin käynyt neuvotteluja Tornion kansalaisopiston kanssa

Kaupunginvaltuusto	§ 87	17.10.2022
Kaupunginhallitus	§ 324	07.11.2022
Hyvinvointilautakunta	§ 24	23.02.2023
Kaupunginhallitus	§ 86	13.03.2023

yhteisen alueellisen opiston perustamiseksi, mutta neuvottelut eivät tuottaneet tulosta.

Kemin kaupunki on pyytänyt 3.11.2022 yhteistyökuntia nimeämään Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion edustajat Meri-Lapin musiikkitoimen kehittämissuunnitelmatyön käynnistämiseksi. Ryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Tarkoituksena on pohtia ylikunnallisessa ryhmässä musiikkitoimintojen järjestämistavasta ja laajuudesta tulevaisuushakuisesti. Tämä työryhmä tarkastelee aloitteessa mainittuja musiikin asiakokonaisuuksia, joten tässä vaiheessa ei ole syytä perustaa useampaa ryhmää päällekkäisen työn välttämiseksi.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi vastauksen aloitteeseen Meri-Lapin kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi. Vastaus lähetetään edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.
Päätös	Hyvinvointilautakunta merkitsi tiedoksi vastauksen aloitteeseen Meri-Lapin kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi. Vastaus lähetetään edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 86
600/00.01.00.00/2022

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle vastauksena Varavaltuutettu Matti Adolfsenin ja 13 muun valtuutetun aloite Meri-Lapin kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi
Päätös	Kaupunginhallitus päätti lähettää aloitteen kaupunginvaltuustolle vastauksena Varavaltuutettu Matti Adolfsenin ja 13 muun valtuutetun aloite Meri-Lapin kulttuurin kuntayhtymän perustamiseksi

Kaupunginhallitus

§ 87

13.03.2023

Kaupunginvaltuuston päätöksen toimeenpano: Kemin kaupungin kotouttamissuunnitelma 2023-2024**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 87****756/04.03.01/2022****Valmistelu**

Kuntalain 39 pykälän nojalla kaupunginhallitus toteaa, että koska valtuuston **27.2.2023 tekemä päätös § 18** ei ole syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä tai mennyt kaupunginvaltuuston toimivaltaa ulommaksi tai muutoin ollut lain tai asetuksen vastainen, se on täytäntöönpanokelpoinen ja voidaan panna täytäntöön kuntalain 143 pykälän nojalla ennen kuin se on saavuttanut lainvoiman.

Myönnettyistä lisämäärärahoista on lähetetty tieto ao. toimialoille ja tulosalueille ja kehittämis- ja talousosastolle sekä lautakuntiin vaihtuneista uusista jäsenistä ja varajäsenistä on ilmoitettu ao. lautakunnalle ja asianomaiselle henkilölle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Valtuuston päätös saatetaan kaupungin toimialajohtajien sekä työllisyyspäällikön tietoon ja tarvittavia toimenpiteitä varten.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 88

13.03.2023

Tiedoksi saatettavat

Kaupunginhallitus 13.03.2023§ 88

Saapuneet päätökset

Saapuneet kirjeet

Tiedoksi saapuneet asiat

24/03.00/2023

Valiokunnan lausunto HaVL 36/2022 vp — HE 207/2022vp

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

186/02.06.01.04/2022

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus 25.1.2023 § 44 Reklamaatio Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystyöpalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän edellisten vuosien alijäämän laskutuksesta.

Esitys Hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Keminmaan kunnan reklamaation; että reklamaatio ei tässä vaiheessa anna aihetta luopua LPSHP:n yhtymävaltuuston päätökseen perustuvasta alijäämän laskutuksesta;
- 2.

2. pyytää Tornion kaupunkia LPSHP:n suurimpana jäsenkuntana huolehtimaan siitä, että LSPHP:n jäsenkunnat sopivat alijäämän kattamisen perusteista ennen kuntien ja kuntayhtymän tilinpäätösten laatimista.

- 3.

Esteelliset Pertti Hemminki, Jari Hast, Antti Kaarlela, Tommi Lepojärvi, Pekka Tiitinen

Päätös Hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 89

13.03.2023

Kaupunginhallitukselle saapuneet pöytäkirjat**Kaupunginhallitus 13.03.2023§ 89**

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

Ympäristölautakunta	21.2.2023
Länsi-Pohjan musiikkitoimen yhteislautakunta	22.2.2023
Hyvinvointilautakunta	23.2.2023
Perämeren jätelautakunta	28.2.2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi ja ilmoitetaan lautakunnille, ettei kaupunginhallitus KunL:n 92 §:n ja hallintosäännön 30 §:n nojalla vaadi pöytäkirjassa mainittujen päätösten ottamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 90

13.03.2023

Vireillä olevia ajankohtaisia asioita**Kaupunginhallitus 13.03.2023§ 90**

Käytiin keskustelua vaalivalmistelun käytänteistä ja kirjataan toimintamenettelyt toimijoille. Tarvittavat materiaalit toimitetaan varikolle ja aikataulut, jolloin toimijat voivat hoitaa itse taulujen liimauksen ja kuljetuksen eteenpäin telineisiin. Asiasta valmistellaan esitys toimielimelle hyväksyttäväksi jatkoa varten.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja kertoo vireillä olevista ajankohtaisista asioista.

Päätös

Keskusteltiin ajankohtaisista asioista.

Kemin kaupungin vastine Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden selityspyyntöön koskien muutoksenhakua Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksestä 29.11.2022 §48 dnro 41/2023

**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 91
186/02.06.01.04/2022**

Valmistelu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt Kemin kaupungilta selitystä Lapin hyvinvointialueen tekemän valituksen johdosta. Valituksenalainen päätös koskee Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 29.11.2022 § 48 kohdassa tekemää päätöstä, jonka mukaan kuntayhtymän peruspääomaa alennetaan 14,0 miljoonasta eurosta 2,5 miljoonaan euroon.

Lapin hyvinvointialue on valituksessaan vaatinut, että edellä mainittu päätös on kumottava, päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä ja että asia on käsiteltävä kiireellisenä, koska kuntayhtymän jäsenkuntien on laadittava tilinpäätöksensä tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

Lapin hyvinvointialueen valituksen perusteluissa on näkemyksenä esitetty, että yhtymävaltuusto olisi ylittänyt asiassa toimivaltansa. Valituksenalainen päätös on hyvinvointialueen näkemyksen mukaan Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon 39 § 1 momentin vastainen, koska päätös on tehty ko. voimaantulon 21 §:n mukaisen määräajan 28.2.2022 jälkeen ja koska tuolla päätöksellä on merkittäviä hyvinvointialuetta sitovia vaikutuksia.

Valituksessa vedotaan myös valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto osaston sekä kirjantalvelutalvelun hyvinvointi- ja kuntajalvelujen lausuntoihin, joiden mukaan peruspääoman alentaminen ei ole mahdollista kuntayhtymän alijäämää katettaessa. Valituksessa todetaan, että vaikka valituksenalaisessa päätöksessä ei puhuta alijäämän kattamisesta alentamalla kuntayhtymän kuntayhtymän peruspääomaa, kyse on hyvinvointialueen kannalta käytännössä samasta asiasta.

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto on kokouksessaan 29.11.2022 § 48 päättänyt:

- 1) alentaa kuntayhtymän peruspääomaa 14,0 miljoonasta eurosta 2,5 miljoonaan euroon, ja että
- 2) kunnat maksavat mahdollisen alijäämän tilinpäätösvuoden ja sitä edeltävän kahden vuoden kuntalaskutuksen suhteessa

Kyseessä on samassa pykälässä ollut kaksi erillistä päätöstä, joista ensimmäisessä kuntayhtymän peruspääomaa on päätetty alentaa ja toisessa on päätetty, miten mahdollinen kuntayhtymän alijäämä katetaan ja miten kyseinen alijäämän laskutus jaetaan kuntayhtymän omistajakuntien kesken. Kemin kaupunki on osaltaan toiminut Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin valtuuston päätöskohdan 2) mukaisesti ja maksanut ajallaan osuutensa kertyneestä alijäämästä sairaanhoitopiirin valtuuston

päätöksen mukaisesti. Tämä kiistatta osoittaa, että valituksen tekijän esittämä näkemys siitä, että alijäämä olisi katettu peruspääomaa alentamalla, ei pidä paikkaansa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon 39 §:n 1 momentin mukaan yhtymävaltuusto ei voi saman lain 21 §:ssä tarkoitetun selvityksen antamisen jälkeen päättää asioista, joilla olisi merkittäviä hyvinvointialuetta sitovia vaikutuksia, paitsi jos päätöksentekoa ei voida asian kiireellisyyden vuoksi lykätä tai jos hyvinvointialue antaa päätökselle suostumuksen.

Hallituksen esityksessä 241/2020 vp todetaan ao. pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa, että säännöksen on tarkoitus rajoittaa siirrettävän kuntayhtymän viranomaisen toimivaltaa sellaisissa luonteeltaan periaatteellisissa, uusissa tai laajakantoisissa asioissa, joista päättämisen olisi katsottava kuuluvan hyvinvointialueelle. Kuntayhtymän peruspääoman alentamisen ei voida katsoa kuuluvan edellä mainittuun kategoriaan päätöksiä. Peruspääoman alentamisen ja siitä päättäminen on myös hallituksen asiasta annetun lain perusteluiden perusteella katsottava olevan kuntayhtymän omassa päätösvallassa oleva asia ja perustuu perustuslain takaamaan kunnalliseen itsehallintoon. Samalla perusteella voidaan katsoa peruspääoman alentamisen vahvistavan hyvinvointialueiden aloittamisen myötä jäsenkuntien tiukentuvaa taloutta, joka on kuntien velvollisuus niin kuntalain kuin perustuslain perusteella.

Hallintovaliokunnan lausunnossa 12/2021 vp todetaan kuntayhtymän alijäämän osalta kuntalain 110 §:ään viitaten, että kuntayhtymän alijäämän kattamisvelvoite ei ole seurausta hyvinvointialueuudistuksesta, vaan olemassa oleva velvoite. Samaisen lausunnon mukaan alijäämän kattamissäännöstö kannustaa suunnittelemaan sairaanhoitopiirien taloutta kestävästi, koska vastuu alijäämistä ei siirry hyvinvointialueelle. Sääntely vähentää hyvinvointialueen taloudellisia riskejä. Eli voidaan todeta, että hyvinvointialueen taloudelliset riskit ovat tulleet turvatuiksi kuntayhtymän jäsenkuntien katettua kuntayhtymän alijäämän. Kuntayhtymän peruspääoman alentamisen ei voida katsoa vaikuttavan negatiivisesti hyvinvointialueen talouteen, vaan kyseessä on alijäämän kattamisvelvoitteesta erillinen, kuntayhtymän päätösvaltaan kuulunut asia, kuten asiasta on jo aiemmin todettu.

Edellä esitetyn perusteella Kemin kaupunki katsoo, vastoin Lapin hyvinvointialueen väitettä, että Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri ja sen yhtymävaltuusto ei ole ylittänyt asiassa toimivaltaansa päättäessään alentaa kuntayhtymän peruspääomaa 14,0 miljoonasta eurosta 2,5 miljoonaan euroon vaan on toiminut sillä toimivallalla, joka sillä on asiassa ollut. Lapin hyvinvointialueen valitus Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston päätöksestä 29.11.2022 § 48 tulee hylätä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa oheisen valmistelutekstin lausuntona selitykseksi hallinto-oikeuden selityspyyntöön. Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Kaupunginhallitus

§ 91

13.03.2023

Päätös

Pykälä siirrettiin toiseksi viimeiseksi pykäläksi kokoukseen. Tiitinen, Auvinen, Ikäläinen, Miettunen ja Viitala ilmoittivat esteellisyydestä ja poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn ajaksi. Mustafi siirtyi käsittelyn ajaksi puheenjohtajaksi.

Kaupunginhallitus päätti antaa oheisen valmistelutekstin lausuntona selitykseksi hallinto-oikeuden selityspyyntöön. Pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Liitteet

- 4 Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden selityspyyntö / Lapin hyvinvointialueen valitus / Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto, 29.11.2022, 48
- 5 Lapin hyvinvointialueen valitus 10.1.2023
- 6 Ote LPSHP:n valtuusto 29.11.2022 § 48 Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän peruspääoman alentaminen
- 7 Lapin hyvinvointialueen asiatunnisteella varustettu valitus - Kunnallisvalitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle 10.1.2023 (1)

Kaupunginhallitus

§ 92

13.03.2023

Kemin kaupungin vastine Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden selityspyyntöön koskien muutoksenhakua Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalouden sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksestä 29.11.2022 § 48 dnro 57/2023

**Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 92
186/02.06.01.04/2022**

Valmistelu

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt Kemin kaupungilta selitystä Keminmaan kunnan tekemän valituksen johdosta. Valituksenalainen päätös koskee Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalouden ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 29.11.2022 § 48. Keminmaan kunta on valittanut Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalouden ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston 29.11.2022 § 48 päätöksen kohdasta 2, kunnat maksavat mahdollisen alijäämän tilinpäätösvuoden ja sitä edeltävän kahden vuoden kuntalaskutuksen suhteessa, koska päätös on Keminmaan kunnan mielestä lainvastainen. Valituksessaan Keminmaan kunta on edellyttänyt Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalouden ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämän kattamista kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n mukaisesti.

Kemin kaupunki toteaa asiasta, että:

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta (616/2021) § 33 Kuntayhtymän taseeseen kertyneet ali- ja ylijäämät mukaan

"Edellä 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien ja HUS-sairaanhoitopiirin jäsenkuntien on katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä kuntalain (410/2015) säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymään. Taseeseen kertyneen ylijäämän käsittelystä kuntayhtymän jäsenkunnat päättävät kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti."

Kuntalain 110 § 3 momentin mukaan

"Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaisissa tarkoitettujen uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. (21.5.2021/419)"

Kuntalain 110 § 6 momentin mukaan

"Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin."

Kuntalain 119 § säädetään arviointimenettelystä kuntayhtymässä.
Kuntalain 119 §:n mukaan

”Jos kuntayhtymä ei ole kattanut kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 säädettyssä määräajassa, valtiovarainministeriö voi määrätä kuntayhtymää ja sen jäsenkuntia kuultuaan riippumattoman selvityshenkilön, jonka tehtävänä on laatia ehdotus kuntayhtymän talouden tasapainottamista koskevaksi kuntayhtymän ja jäsenkuntien väliseksi sopimukseksi. Selvityshenkilön tulee ehdotusta laatiessaan kuulla kuntayhtymää ja jäsenkuntia.

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen ja jäsenkuntien valtuustojen on käsiteltävä 1 momentissa tarkoitettu selvityshenkilön ehdotus sopimukseksi. Jäsenkunnat voivat hyväksyä sopimuksen 57 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Sopimus on annettava valtiovarainministeriölle tiedoksi.”

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:ssä on määritelty jäsenkuntien osuudet ja vastuu.

”16 § Jäsenkuntien osuudet ja vastuu

Kuntayhtymä vastaa ensisijaisesti omista veloista ja velvoitteistaan. Jäsenkunnan osuus kuntayhtymän varoihin sekä vastuu veloista ja velvoitteista määräytyvät peruspääoman jäsenkuntaosuuksien suhteessa.

Kuntayhtymässä pidetään rekisteriä peruspääoman jäsenkuntaosuuksista.

Kuntayhtymä vastaa tilikauden alijäämän sekä kuntayhtymän taseeseen sisältyvän alijäämän kattamisesta kuntalain 110 § 3 momentin mukaisesti, josta tulee esittää erillinen talouden ja toiminnan sopeuttamissuunnitelma osana kuntayhtymän asianomaisen tilivuoden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Tilikauden alijäämä katetaan ensisijaisesti kuntayhtymän toimintaa tehostamalla.”

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 17 §:ssä säädetään erikseen alijäämän kattamisesta

”17 § Alijäämän kattaminen kuntalain 119 §:n 2 momentin mukaisessa tilanteessa

Mikäli jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet kuntalain 119 §:n 2 momentissa tarkoitettua selvityshenkilön tekemää ehdotusta alijäämien kattamisesta kuntalain 57 §:ssä säädetyllä tavalla, jäsenkunnat vastaavat alijäämän kattamisesta tilinpäätös­vuoden ja sitä edeltävän kahden vuoden mukaisen kuntalaskutuksen mukaisesti.”

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 31 § Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys mukaan

"Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Kuntayhtymän purkautuessa hallitus huolehtii loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä.

Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille jäsenkuntaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat suorittavat erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa."

Sosiaali- ja terveystoimen uudistuksen myötä Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän toiminta siirtyi 1.1.2023 Lapin hyvinvointialueelle. Kuntayhtymää ei siten ole purettu jäsenkuntien toimesta vaan toiminta siirtyi lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta (616/2021) 20 §:n mukaisesti hyvinvointialueelle. Edellä mainitun lain (616/2021) 20 § 1 momentin mukaan

"Erikoissairaanhoitolain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023."

Mikäli Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän toiminta olisi jatkunut itsenäisenä, olisi kuntayhtymän alijäämä katettu kuntayhtymän omalla toiminnalla, joka olisi merkinnyt suoritteista perittävien maksujen korottamista. Koska kuntayhtymän palvelujen suurimmat käyttäjät ovat Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnat, olisi alijäämän kattaminen käytännössä tarkoittanut jäsenkunnilta jäsenkuntalaskutuksena suoritteissa perittävien maksujen korottamista. Tällöin alijäämän kattaminen olisi tapahtunut jäsenkuntien Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän käyttöön perustuen.

Sosiaali- ja terveystoimen uudistukseen liittyen Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kertynyttä alijäämää ei voitu kattaa kuntalain 110 §:n ja perussopimuksen mukaisesti. Tästä johtuen Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tiedusteli valtiovarainministeriöltä kuntalain 119 §:n 2 momentin tarkoittaman selvityshenkilön asettamista. Valtiovarainministeriön 30.5.2022 tekemän päätöksen (VN/16213/2022) mukaan valtiovarainministeriö ei aseta kuntalain 119 §:n 2 momentin tarkoittamaa selvityshenkilöä, päätös liitteenä.

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto on 29.11.2022 § 48 päätöstä tehdessään toiminut voimassa olevan lainsäädännön ja kuntayhtymän toimintaa ohjaavan perussopimuksen mukaisesti. Koska alijäämää ei ole pystytty kattamaan perussopimuksen 16 §:n 3 momentin mukaisesti, kuntayhtymä

on pyytänyt valtiovarainministeriötä asettamaan kuntalain 119 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityshenkilön tekemää ehdotuksen alijäämän kattamisesta. Valtiovarainministeriö ei ole em. selvityshenkilöä asettanut, jolloin Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä perussopimuksen mukaan alijäämä katetaan perussopimuksessa erikseen sovitun alijäämän kattaminen koskevan § 17 mukaan.

Keminmaan kunnan muutoksenhausta ei käy ilmi se tekijä, että muutoksenhaulla ja vetoamalla Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämän kattamiseen kuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n mukaisesti tarkoittaisi se käytännössä sitä, että Keminmaan kunnan omasta talvelujen käytöstä koituneet kustannukset ohjautuisivat enemmän muiden jäsenten maksettavaksi. Mikäli tulkinta olisi perussopimuksen 16 § mukainen, ohjautuisi alijäämän maksaminen kuntayhtymän jäsenten omistussosuuden suhteessa eikä käytön suhteessa, mikä olisi valittajalle merkittävästi edullisempaa.

Asiassa on kuitenkin merkityksellistä, että alijäämien kattamisesta on kuntayhtymän perussopimuksessa erikseen säädetty sopimuksen 17 §:ssä. Kuntalain 117 § ja sen tulkinnan lähtökohtana on, että ”Päätöksentekoa hallinnossa ohjaavat yleiset oikeusperiaatteet koskevat myös kuntien välisten suhteiden määrittelyä. Talouden perusteiden on kohdeltava jäsenkuntia tasapuolisesti, eivätkä kuntayhtymä tai jotkin jäsenkunnat saa perusteettomasti hyötyä toisten jäsenkuntien kustannuksella.”

Perussopimusta laadittaessa on ollut nimenomaan lähtökohtana se, että jokainen kuntayhtymän jäsen maksaa alijäämät oman talveluiden käytön suhteessa. Tämä on myös ollut vallitseva käytäntö asiassa jo vuosien ajan. Kiistatonta on se, että kyseessä oleva alijäämä, jonka kustannusten jakamisesta perussopimuksen 17 § mukaisesti kuntayhtymän on päättänyt, kohtelee kuntayhtymän jäseniä tasapuolisesti ja on oikeudenmukainen kaikkien jäsenten kesken ja talveluiden käyttö huomioden. Kiistatonta on niinkään myös se, että katettava kuntayhtymän alijäämä on syntynyt talvelujen käytöstä. Kuntayhtymän valtuuston päätös on myös perustuslain 1 § oikeusvaltioperiaatteen mukainen, jossa lähtökohtana on edistää oikeudenmukaisuutta. Tämä sama periaate koskee myös viranomaistoimintaa ja näin myös yhtymävaltuusto on toiminut, mutta muutoksenhaulla pyritään saamaan perusteetonta hyötyä toisten jäsenkuntien kustannuksella. Tätä ei voida pitää yleisten oikeusperiaatteiden mukaisena.

Johtopäätökset

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ei ole purkautunut perussopimuksen 31 §:n mukaisesti vaan Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän toiminta on siirtynyt 1.1.2023 Lapin hyvinvointialueelle lain sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta (616/2021) 20 § 1 momentin mukaisesti.

Kaupunginhallitus

§ 92 13.03.2023

Alijäämän kattamisen osalta Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto on päätöstä tehdessään toiminut kuntalain (410/2015) 110 §:n 3 momentin sekä 119 §:n 2 momentin ja voimassa olleen Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 16 § ja 17 § mukaisesti ja päätöksenteko nojannut hallinnon yleisiin oikeusperiaatteisiin, jossa yksikään jäsenkunta ei perusteettomasti hyödy toisten jäsenkuntien kustannuksella.

Edellä esitetyn perusteella Kemin kaupunki katsoo Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksen olevan voimassa olevien lakien sekä Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen sekä yleisten oikeusperiaatteiden mukainen.

Keminmaan kunnan valitus Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksestä 29.11.2022 § 48 kohdasta 2 tulee hylätä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa oheisen valmistelutekstin lausuntona selitykseksi hallinto-oikeuden selityspyyntöön. Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös

Pykälä siirrettiin viimeiseksi pykäläksi kokoukseen. Tiitinen, Auvinen, Ikkäläinen, Miettunen ja Viitala ilmoittivat esteellisyydestä ja poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn ajaksi. Mustafi siirtyi käsittelyn ajaksi puheenjohtajaksi.

Kaupunginhallitus päätti antaa oheisen valmistelutekstin lausuntona selitykseksi hallinto-oikeuden selityspyyntöön. Pykälä tarkistettiin kokouksessa.

Liitteet

- 8 Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden selityspyyntö / Keminmaan kunnan valitus 10.1.2023 / Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto 29.11.2022 § 48
- 9 Ote LPSHP:n valtuusto 29.11.2022 § 48 Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän peruspääoman alentaminen
- 10 Keminmaan kunnan valitus 10.1.2023
- 11 Valituksenalainen päätös
- 12 Keminmaan kunnanhallitus 25.10.2022 § 482 / Kemin kaupunginhallituksen päätös koskien Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alijäämän kattamisen periaatteita jäsenkuntien kesken
- 13 Keminmaan kunnanhallituksen päätös 10.1.2023
- 14 VM Lausunto liite 3

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 75, § 76, § 77, § 78, § 82, § 83, § 84, § 85, § 86, § 87, § 88, § 89, § 90, § 91, § 92

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 79, § 81

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava **Kemin kaupungin kirjaamoon** määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Kemin kaupunginhallitus**.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite:	Valtakatu 26, 94100 Kemi
Käyntiosoite:	Valtakatu 26, 94100 Kemi
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@kemi.fi
Faksinumero:	(016) 259 699
Puhelinnumero:	(016) 259 215

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja se on tekijän allekirjoitettava. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää **Kemin kaupungin kirjaamosta**.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 80**HANKINTAOIKAISUOHJE**

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä *hankintalaki*) 135 §:n mukaan sellaisen hankintayksikön päätöksen tai muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun korjaamiseksi, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia, voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä *hankintaoikaisu*).

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen se, jota asia koskee (jäljempänä *asianosainen*). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintayksiköltä hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosainen on saanut päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä sähköisen asiointilain (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa, 13/2003) 19 §:n mukaisesti, ja asianosainen on antanut suostumuksensa siihen, että päätös voidaan lähettää hänelle sähköisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä sen lähettämisestä.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:

Hankintayksikkö:

Kemin kaupunki
Kirjaamo
Valtakatu 26, 94100 Kemi

Sähköposti: kirjaamo@kemi.fi
Puhelinnumero: (016) 259 111